

bod 1 poslední odstavec ustanovuje, že přednostní právo při obsazování systemisovaných učitelských míst přísluší učitelům, jež mají rodinu a působí již na místě, pro něž je vypsán konkurs. Tyto předpoklady jsou splněny u st-le, nikoli však u Josefa B.

St-l necituje tu sice určitý paragraf min. nař. č. 70.000/1905 (instrukce pro školní inspektory), ale má tu patrně na mysli ustanovení § 74 bodu 1 posled. odst. Tento předpis však nenormuje přednostní právo učitelů při obsazování učitelských míst, nýbrž obsahuje pouze směrnici pro školní inspektory, jak mají postupovati při svých návrzích na obsazování učitelských míst. Tomuto výkladu nasvědčuje nadpis bodu 1, v jehož posledním odstavci je citované ustanovení obsaženo, »Vypsání míst státních učitelů« a souvislost tohoto ustanovení s předchozím odstavcem bodu 1., kde se ukládá školským inspektorům, aby min. vyuč. do 8 dnů po uplynutí konkursní lhůty předložily veškeré došlé žádosti s přílohami a kvalifikační tabelou, označili 3 z uchazečů a podali k tomu svůj posudek. Nehlási-li se více než 4 uchazeči, může býti od vyhotovení kvalifikační tabele upuštěno. K výkladu tomu vede také obsah úvodního ustanovení § 74, kde se praví, že min. vyuč. jmenuje učitelský personál státních vzdělávacích ústavů zpravidla na podkladě vypsání konkursu na návrh školního inspektora (u státních škol obecných, uchází-li se více osob, na základě označení tří uchazečů). Má-li školní inspektor podávati zpravidla návrh ternální a není-li výslovného ustanovení o tom, že min. je při jmenování povinen respektovati nějaké přednostní právo uchazečů, pak dlužno souditi, že výběr je ponechán orgánu, jemuž učitele přísluší jmenovati. To je ostatně také v souhlasu se všeobecnou zásadou, ovládající obsazování míst ve veřejných službách, a bylo by tedy požadovati, aby odchylka od této zásady byla zvlášť a výslovně stanovena.

Nezakládá tedy ani předpis § 74 bod 1 instrukce pro školní inspektory č. 70.000/1905 přednostního právního nároku učitelů při obsazování učitelských míst.

Z těchto úvah plyne, že v předpisech stížností uvedených nelze naléztí právního podkladu pro st-lem tvrzené přednostní jeho právo na místo správce obecné školy, obsazené Josefem B., a bylo proto stížnost, tvrdící porušení takového domnělého práva, zamítnouti pro bezdůvodnost.

Č. 11.200.

Školství. — Řízení správní. — Řízení před nss-em (Podk. Rus): Výměr zem. úřadu v Užhorodě, zastávající opatrovatelkám na církevních opatrovnách státní podporu, není rozhodnutím konečným.

(Nález ze dne 7. dubna 1934 č. 6878.)

V ě c: Terezie H. a spol. v Užhorodě proti zemskému úřadu v Užhorodě o státní zálohu na služební požitky.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro vadnost řízení.

D ů v o d y: St-lkám, které působily jako řeholní dětské opatrovnice při řím.-kat. opatrovnách na Podk. Rusi, byly poskytnuty opatřením civ. správy Podk. Rusi v Užhorodě — školského odboru, resp. zem. úřadu v Užhorodě — školského odboru do odvolání, resp. do dalšího opatření zálohou na účet dosavadních vydržovatelů podpory ze státních prostředků na doplnění jejich služebních požitků do výše služebních platů, na které by měly nárok podle zák. č. 104/1926 Sb., kdyby za stejných jinak okolností působily na státních školách téže kategorie.

Když min. školství výnosem ze 6. listopadu 1931 upozornilo svůj referát v Užhorodě, že ustanovení zák. č. 104/1926 Sb. se na nestátní opatrovatelky vůbec nevztahuje, a to ani prostřednictvím § 1 odst. 2 cit. zák. a dalo pokyn k provedení revise poukázání státních, plat doplňujících, podpor nestátním opatrovatelkám, vydal zem. úřad v Užhorodě výnos ze 14. prosince 1931, adresovaný řím.-kat. apoštolské administratuře v Užhorodě, tohoto obsahu: »Ježto se zákon z 24. června 1926 č. 104 Sb. na nestátní opatrovatelky vůbec nevztahuje, netýká se tedy nestátních opatrovatelek také vládní usnesení z 22. prosince 1926 (ani obdobná usnesení další, poslední z 20. prosince 1930); následkem toho nepřísluší také nestátním opatrovatelkám státní, plat doplňující, podpora podle norem cit. zák. a vl. usnesení. Vzhledem ke shora uvedeným zákonitým odůvodněním a podle výnosu min. škol. ze 6. listopadu 1931 nařídil jsem účtárně II. zem. úřadu pro zemi Podkarpatskou, aby dnem 30. listopadu 1931 zastavila další výplatu státní plat doplňující podpory, poukázané podle norem cit. zák. a vl. usnesení těmto nestátním, resp. klášterním opatrovatelkám tamního správního obvodu.« V dalším jsou tyto opatrovatelky uvedeny jmény, mezi nimi i dnešní st-lky. Dále se pak ve vývodech pokračuje: »Vzhledem k tomu, že shora jmenovaným míním státní plat doplňující podporu poukázati podle ustanovení § 34 zák. čl. XL:1913, žádám tamní administraturu o vydání nařízení příslušným vydržovatelům opatroven, o něž jde, aby sem předložili důchodové protokoly místních příjmů jednotlivých opatrovatelek po rozumu § 8, resp. § 10 cit. zák. článku. Protokoly jest předložiti prostřednictvím příslušného školního inspektorátu.«

Tento výnos byl st-lkám intimován takto: »Zem. úřad v Užhorodě dne 14. prosince 1931 sděluje, že se zákon č. 104/1926 Sb. nevztahuje na nestátní opatrovkyně, proto Vám poukázání státní podpory zastavuje s platností od 30. listopadu 1931. Současně vyzývá Vás, abyste ve smyslu §§ 8 a 10 zák. čl. XL:1913 cestou příslušného školského inspektorátu předložila zemskému úřadu v Užhorodě zápisnici o svých místních důchodcích.«

O stížnostech podaných na rozhodnutí zem. úřadu v Užhorodě ze 14. prosince 1931 uvážil nss toto:

Jak patrně z toho, co uvedeno ve vylíčení skutkové podstaty, nedostalo se st-lkám do rukou doslovné znění nař. výnosu zem. úřadu v Užhorodě doručeného řím.-katolické apoštolské administratuře

v Užhorodě. Znění výnosu zem. úřadu, který byl dodán této apoštolské administratuře, by mohlo ovšem vzbuditi dojem, že výnos zem. úřadu obsahuje pouze intimaci rozhodnutí ministerského (»podle výnosu min. škol. ze 6. listopadu 1931«), leč podle obsahu spisů správních min. škol. v konkrétních případech nevydalo rozhodnutí, nýbrž vyslovilo jen generelně právní názor, že ustanovení zák. č. 104/1926 Sb. se na nestátní opatrovatelky nevztahuje, a uložilo svému referátu v Užhorodě, aby provedl revisi a aplikoval generelní názor ministerstvem vyslovený na jednotlivé případy. To se stalo výnosem ze 14. prosince 1931, ale nikoli referátu min. škol., nýbrž zem. úřadu v Užhorodě, doručeným řím.-katolické apoštolské administratuře v Užhorodě.

Stížnosti směřují proti výnosu zem. úřadu v Užhorodě, které nejen apparuje v intimátech st-lkám doručených jako rozhodnutí tohoto úřadu, nýbrž jím také ve skutečnosti jest. Rozhodnutí to však právě jako výrok zem. úřadu učiněný v první stolici není v instančním pořádku konečné, poněvadž podle ustanovení čl. 8 odst. 1 zák. o organizaci politické správy ze 14. července 1927 č. 125 Sb. lze se — pokud opravný prostředek není vyloučen — odvolati z rozhodnutí zem. úřadu, vydaného v první instanci, k příslušnému ministerstvu. Že by tu byl pozitivní předpis, vylučující další opravný prostředek z prvoinstančního rozhodnutí ve věcech, o jakou jde v daném případě, nss neshledal.

Z toho, co uvedeno, plyne, že bylo z rozhodnutí zem. úřadu v daném případě přípustno odvolání k min. škol., a byly by tudíž stížnosti, podané z rozhodnutí zem. úřadu přímo k nss-u, vlastně nepřípustné podle ustanovení § 5 zák. o ss. Leč nss přihlédl k tomu, že st-lky byly svedeny k nesprávnému procesnímu postupu tím, že zem. úřad ke svému rozhodnutí nepřipojil poučení o opravných prostředcích, jak byl k tomu povinen podle předpisu § 68 odst. 2 správ. řádu (vl. nař. ze 13. ledna 1928 č. 8 Sb.). Takového poučení neobsahovaly ani intimáty nař. rozhodnutí, doručené st-lkám.

Jsou tudíž vadné pro nedostatek poučení o opravných prostředcích jak výnos zem. úřadu v Užhorodě ze 14. prosince 1931, který byl dodán řím.-kat. apoštolské administratuře v Užhorodě, tak i intimáty doručené st-lkám. Tuto vadu uznal nss za podstatnou ve smyslu ustanovení § 6 odst. 2 zák. o ss, neboť jí byla ztížena st-lkám obrana jejich domnělých práv; proto zrušil nss nař. rozhodnutí zem. úřadu tak, jak bylo vydáno, podle § 6 zák. o ss, aniž měl příčinu zkoumati, zda zem. úřad vůbec byl k vydání nař. rozhodnutí příslušný.

Č. 11.201.

V á l e č n í p o š k o z e n c i: Nárok na důchod předků je uplatněn včas, byl-li vznesen u příslušného úřadu do roka od doby, kdy předek se stal nezpůsobilým k výdělku.

(Nález ze dne 9. dubna 1934 č. 3089.)